

Countrymusikkhistorie-sirkelen er ubrudd

Det kalles nå «The Big Bang of Country Music» og fant sted i Bristol, byen som ligger på grensen mellom Tennessee og Virginia, i 1927. En ikke ubetydelig autoritet på countrymusikk som Johnny Cash kaller det som skjedde i Bristol denne sommeren «Den single viktigste hendelsen i countrymusikkens historie».

Da ble countrymusikkens to første store navn, The Carter Family og Jimmie Rodgers, oppdaget i løpet av noen få dager.

Etter at Nashville i mange år har hatt hegemoniet når det gjelder å formidle countrymusikkens historie, først og fremst via et av populærmusikkens aller flotteste og mest moderne museer, The Country Music Hall of Fame and Museum, har Bristol de siste årene fått opp farten. Med sitt eget, nye «Birthplace of Country Music Museum», knyttet til The Smithsonian Institution, har Bristol kommet på høyde med historien. Da undertegnede besøkte Bristol på en aldri så liten country pilgrimsreise i 2007, var alt jeg fant av markeringer av «The Bristol Session» plassert på innsiden av en shopping-mall. Det nye museet åpnet i august 2014.

I disse dager foreligger en ny, dobbel, CD som både forteller denne historien og oppdaterer den med nye artister som tolker et utvalg av de opprinnelige 76 sangene. Da spilt inn av 19 forskjellige artister mellom 25. juli og 5. august 1927.

Ikke overraskende går Emmylou Harris i bresjen for de kontemporære artistene som er å høre på plata som heter «Orthophonic Joy» med undertittel «The 1927 Bristol Sessions Revisited». Emmylou har ved siden av sin lange artistkarriere, også vært en svært aktiv pådriver i bevaring av countrymusikkens historie, blant annet gjennom Country Music Foundation. Her har hun fått med seg blant andre Dolly Parton, Marty Stuart, Ashley Monroe, Doyle Lawson & Quicksilver, Steve Martin & The Steep Canyon Rangers (yup, den Steve Martin, skuespilleren og komikeren, en ihuga banjospiller), Keb' Mo', Brad Paisley og Sheryl Crow. Nøkkelperson er Carl Jackson, gitarist og sanger som i årevis har befunnet seg i miljøet rundt Emmylou, som har produsert plata.

De aller første kommersielle innspillingene som ble gjort innenfor det som senere ble kalt countrymusikk ble gjort i 1922, en av første sangene som nådde bredt ut var «Wreck of the Old 97» med Vernon Dalhart. Sangen, som handler om en togulykke tidligere på 1900-tallet, har forblitt en standard i countrymusikken, spilt inn av blant andre Johnny Cash og har gitt navn til alt-countrybandet Old 97s.

En av de første artistene som solgte plater med musikk fra denne delen av Appalachiene var Ernest Stoneman. Han overtalte Ralph Peer, artistsansvarlig på The Victor Talking Machine Company, til å legge ut på en turné i sør, for å spille inn lokale artister som ikke hadde råd til å reise til studioene i New York. Victor hadde nettopp lansert en av de tidligste platespillerne, kalt «Orthophonic Victrola», derav tittelen på denne nye samlingen.

Stoneman, som selv var den første til å spille inn i Peers improviserte studio i lokalene til Taylor-Christian Hat and Glove Company på State Street, den faktiske statsgrensen, overtalte Peer til å annonsere etter talent i lokale aviser. Et nyhetsoppslag i avisene om at Stoneman selv hadde tjent tusener av dollar på sine tidligere innspillinger og at artister som ble innspilt ville motta hundre dollar for innsatsen, førte til at artister kom fra nær og fjern. (I fjor slapp tidligere journalist i musikkmagasinet No Depression, Barry Mazar, den første biografien om Ralph Peer, «Ralph Peer and the making of popular roots music»).

«Orthophonic Joy» er lagt opp som en lydbok, der DJ på WSM (Grand Ole Opry) og countryhistoriker Eddie Stubbs forteller historien om «The Bristol Sessions», mellom autentiske musikkmakebiter og de nye tolkningene av sangene.

Vi får høre de dramatiske historiene til flere av artistene som dukket opp i Bristol denne sommeren. Flere av dem, som Stoneman selv og Blind Alfred Reed (mest kjent for «How can a poor man stand such times and live», senere gjort kjent av Ry Cooder) døde fattige, Reed sultet etter sigende i hjel så sent som i 1956.

Det er også betydelig drama knyttet til de to artistene som ble superstjerner i kjølvannet av «The Bristol Sessions», Jimmie Rodgers og The Carter Family.

Sistnevnte rakk med nød og neppe frem til Bristol i tide, veiene sørget for stadige punkteringer av deres lånte bil og Maybel Carter (bare 18) var gravid i syvende måned. Maybel ble senere kjent som Mother Maybel Carter, mor til June Carter og altså Johnny Cash' svigermor.

Jimmie Rodgers, som allerede hadde pådratt seg tuberkulosen som tok livet av ham seks år senere, ble uvenner med **backingmusikerne, som prøvde å overtale Peer til bare å spille inn dem, uten Rodgers.**

- Tom Skjeklesæther (28/9-2015)
www.klassekampen.no

KLASSEKAMPEN